

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра італійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ІФ
Ганна ТРИФОНОВА
(підпис)
«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДЗП 1.1.1 Методологія та організація наукових досліджень

Освітньо-професійна програма	Філологія. Переклад (італійська)
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська
Факультет	іноземних мов

2020-2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни: Методологія та організація наукових досліджень для студентів ОС «Магістр» ОПП «Філологія. Переклад (італійська)»

Розробники: доцент кафедри італійської філології Мараховська Н. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри італійської філології

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри італійської філології

(підпис)

(Г. В. Трифонова)

(прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь: магістр	14 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		2 год.-	
		Вид контролю:	
залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): 33 % / 67%

для денної форми навчання

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – опанування студентами системою знань з теоретичних та методологічних питань організації наукових досліджень та формування практичних умінь та навичок проведення самостійного наукового дослідження.

Завдання:

- з'ясувати сутність поняття «наукове дослідження», схарактеризувати його види та вимоги до організації;
- визначити сутність понять «методологія», «метод» «прийом» у науковому дослідженні, узагальнити методи наукового дослідження, розглянути теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, виокремити методи лінгвістичних досліджень;
- вивчити структуру наукового дослідження: обґрунтувати актуальність й визначити тему дослідження, його мету, завдання;
- сформулювати концептуальні положення й апарат дослідження (гіпотезу, методи, етапи, об'єкти, засоби);
- виявити особливості розробки та експериментальної перевірки моделі, методики, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження;
- здійснювати обробку даних дослідження та оформлення його результатів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- термінологію наукового дослідження;
- особливості наукової діяльності та процесу організації наукового дослідження;
- види й етапи наукових досліджень;
- типологію методів наукового дослідження;
- структурні елементи наукового дослідження та алгоритм його проведення;
- способи оформлення результатів наукових досліджень та їх упровадження в практику;
- вимоги до написання та захисту магістерських робіт;
- особливості композиційно-логічної будови усної наукової доповіді (виступу), критерії оцінювання та визначення якості доповідей та електронних презентацій;

вміти:

- визначати та узагальнювати дефініції основних понять;
- знаходити відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень;
- планувати та проводити самостійне наукове дослідження: сформулювати тему дослідження, скласти зміст; укласти вступ з урахуванням його структурних елементів: визначити ступінь розроблення проблеми, обґрунтувати обраний напрям, сформулювати мету дослідження, його загальні та конкретні завдання, об'єкт, предмет, обрати методи дослідження; скласти індивідуальний план роботи магістранта;
- оформлювати та впроваджувати в практику результати наукового дослідження: підготувати тези та наукову статтю до публікації в збірниках наукових праць, матеріалах наукових конференцій;
- складати та презентувати науковий виступ.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи наукових досліджень.

Тема 1. Особливості наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень.

Тема 2. Методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Типологія методів дослідження. Теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження.

Тема 3. Методи лінгвістичних досліджень (описовий, зіставний, порівняльно-історичний, методи дистрибутивного, трансформаційного, словотвірного, концептуального, лінгвокультурологічного аналізу, метод фразеологічної ідентифікації й фразеологічного опису, метод кількісного підрахунку).

Тема 4. Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми. Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження.

Тема 5. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. Форми відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тези, статті, дипломні роботи, розділи до монографій, науково-методичні рекомендації, навчальні посібники, дисертації, монографії.

Змістовий модуль 2. Особливості роботи над магістерським дослідженням.

Тема 1. Види та форми науково-дослідної роботи магістрів. Індивідуальний план роботи магістранта. Зміст магістерського дослідження, його структурні елементи. Складання списку використаних джерел.

Тема 2. Оформлення результатів наукових досліджень та їх упровадження в практику (написання наукової статті, тез доповіді). Вимоги до публікації статей у вітчизняних та закордонних наукових збірниках.

Тема 3. Види академічного плагіату та способи боротьби із ним.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи наукових досліджень												
Тема 1. Особливості наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень.		2	2			10						
Тема 2. Методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Типологія методів дослідження.		2	2			9						

Теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження.													
Тема 3. Методи лінгвістичних досліджень.		2	2			7							
Тема 4. Структура дослідження. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження. Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми. Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень.		2	4			7							
Тема 5. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. Форми відображення результатів наукового дослідження.		2	2			7							
Разом за змістовим модулем 1		10	12			40							
Змістовий модуль 2. Особливості роботи над магістерським дослідженням													
Тема 1. Види та форми науково-дослідної роботи магістрів. Індивідуальний план роботи магістранта. Зміст магістерського дослідження, його структурні елементи. Складання списку використаних джерел.		1	1			8							
Тема 2. Оформлення результатів наукових досліджень та їх упровадження у практику. Вимоги до публікації статей у вітчизняних та закордонних наукових збірниках.		1	1		2	4							
Тема 3. Види академічного плагіату та способи боротьби із ним.		2	2			4							

Разом за змістовим модулем 2		4	4		2	16						
Разом		14	16		2	56						

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття наукового дослідження та вимоги до нього – визначити закономірності функціонування та розвитку науки; – виокремити основні ознаки наукового дослідження, виявити особливості його структури; – схарактеризувати основні види наукових досліджень; – встановити відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень	2
2	Поняття методології наукових досліджень та її види – з'ясувати сутність понять «метод» та «методологія»; – уточнити завдання методології, її різновиди та структурні елементи; – схарактеризувати загальнонаукові принципи дослідження, навести приклади застосування цих принципів з авторефератів дисертацій	2
3	Методи лінгвістичних досліджень схарактеризувати основні методи лінгвістичних досліджень: описовий, зіставний, порівняльно-історичний, методи дистрибутивного, трансформаційного, словотвірного, концептуального, лінгвокультурологічного аналізу, метод фразеологічної ідентифікації й фразеологічного опису, метод кількісного підрахунку; навести приклади застосування цих методів	2
4	Форми відображення результатів наукових досліджень – визначити форми викладу матеріалів дослідження; – навести функції наукових публікацій; – перелічити форми висвітлення підсумків наукової роботи; визначити особливості усної передачі інформації про наукові результати	2
5	Особливості та складові планування наукової діяльності - розкрити актуальність дослідження та визначити ступінь його наукової розробки; - визначити об'єкт, предмет, тему дослідження; - сформулювати загальні й проміжні цілі дослідження	2
6	Інформаційне забезпечення наукових досліджень - пояснити принципи відбору інформації для проведення дослідження; - упорядкувати вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання; - визначити етапи збирання, обробки та інтерпретації інформації	2
7	Структура магістерського дослідження - визначити види та форми науково-дослідної роботи магістрів; скласти індивідуальний план роботи магістранта; - розробити календарний план виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи; - скласти план впровадження результатів наукових досліджень	2
8	Захист результатів магістерського дослідження - визначити компоненти композиційно-логічної будови усної наукової доповіді (виступу);	2

	- навести принципи розроблення, критерії оцінювання та визначення якості електронних презентацій	
	Разом	16 год.

6. Самостійна робота

Організація самостійної роботи студентів передбачає:

- роботу з текстом лекцій (доповнення, підготовка відповідей на поставлені запитання);
- вивчення рекомендованої літератури (конспектування, анотації);
- підготовку до семінарських занять (підготовка мультимедійних презентацій, доповідей з метою розкриття питань для обговорення);
- складання індивідуального плану магістранта, календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи; змісту власного магістерського дослідження, вступу з урахуванням його структурних елементів.

7. Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання

ІНДЗ з навчальної дисципліни передбачає написання та презентацію студентами різних видів наукових публікацій.

8. Методи навчання

Наочний (відеопрезентації, ілюстрації), словесний (лекції, пояснення, бесіди), конспектування, читання.

9. Методи контролю

Перевірка конспекту лекцій, відповіді на семінарах та перевірка мультимедійних презентацій, перевірка ІНДЗ, усне опитування, залік.

Максимальна кількість балів – 100 (залік).

З них:

1. Присутність на лекційних заняттях – 7 балів (по 1 за кожне);
2. Участь у семінарсько-практичних заняттях – 48 балів (6 балів за кожне);
3. Складання індивідуального плану магістранта, календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи; змісту власного магістерського дослідження, вступу з урахуванням його структурних елементів – 20;
4. ІНДЗ – 25 балів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
7	7	7	7	7	30	10	25	100

T1, T2 ... T9 – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, мультимедійні презентації.

12. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права»: редакція від 04.11.2018 р. № 3792-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
2. Закон України «Про інформацію»: редакція від 01.01.2017 р. № 2657-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: редакція від 07.03.2018 р. № 848-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»: редакція від 16.01.2016 р. № 2623-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
5. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Слово, 2009. 240 с.
6. Палеха Ю. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2016. 336 с.
7. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях: навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 228 с.
8. Основи наукового мовлення / уклад.: О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. К.: НАДУ, 2012. 48 с.

Допоміжна

1. Гончаренко С. У., Олійник П. М., Федорченко В. К. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. К.: Вища школа, 2003. 323 с.
2. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень: навч. посіб. Х.: НТУ «ХП», 2009. 142 с.

3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
4. Єрмоленко С. Я. Науковий стиль // Українська мова: Енциклопедія. 3-тє вид, змін. і допов. К.: [б. в.], 2007. С. 421, 422.
5. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення: навч. посіб. Вінниця: [б. в.], 2003. 472 с.
6. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. / [О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: Економічна думка, 2012. 196 с.
7. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. збірн. К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2012. 305 с.
8. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. / За ред. А. Є. Конверського. К.: ЦУЛ. 2010. 352 с.
9. Пілюшенко В. Л. Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посіб. К.: Лібра, 2004. 344 с.
10. Пушкарь А. И., Потрашкова Л. В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности: учеб. пособие. 2-е изд., стереотип. Х: ИНЖЭК, 2008. 280 с.
11. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підруч. К.: Знання, 2007. 317 с.
12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
13. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Слово, 2003. 240 с.
14. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підруч. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 310 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
2. Taylor and Francis Search. URL: <https://www.tandfonline.com/>
3. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>